

Det siger loven om pædagogiske læreplaner

Udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner på daginstitutionsområdet blev indført ved lov i 2004

De pædagogiske læreplaner skal indeholde mål og eventuelle delmål for, hvilke kompetencer og erfaringer den pædagogiske læringsproces skal give børn mulighed for at tilegne sig. Det skal endvidere fremgå, hvilke overvejelser om læringsmål, metoder og aktiviteter, der er i forhold til børn med særlige behov.

Børn i dagtilbud skal have et børnemiljø, som fremmer deres trivsel, sundhed, udvikling og læring.

Derudover skal dagtilbuddet:

i samarbejde med forældrene give børn omsorg og understøtte det enkelte barns alsidige udvikling og selvværd og bidrage til, at børn får en god og tryk opvækst fremme børns læring og udvikling af kompetencer gennem oplevelser, leg samt pædagogisk tilrettelagte

aktiviteter, der giver børn mulighed for fordybelse, udforskning og erfaring give børn medbestemmelse, medansvar og forståelse for demokrati.

Dagtilbuddet skal som led heri bidrage til at udvikle børns selvstændighed, evner til at indgå i forpligtende fællesskaber og samhørighed med og integration i det danske samfund i samarbejde med forældrene sikre en god overgang til skole ved at udvikle og understøtte grundlæggende kompetencer og lysten til at lære.

Dagtilbud skal i samarbejde med skolerne skabe en sammenhængende overgang til skole og fritidstilbud.

Læreplaner for Vorupør fribørnehus

Læreplan

Vores børnehus har en børnehavegruppe med børn i alderen 3-6 år, og en vuggestuegruppe med børn i alderen 0-3år. Der er forskel på hvordan grupperne arbejder med børnene, da hver enkelt stue tager udgangspunkt i den sammensætning af børn der er på stuen, det kan være børnenes alder, dreng/pige grupper og børnenes sproglige udvikling.

Fælles for de to stuer er den daglige samling, en ugentlig tur dag, og at vi kan bruge den "gamle" skoles gymnastiksal hver onsdag formiddag.

I dagligdagen vægter vi legen højt, da den rummer elementer fra alle 6 læringsbegreber.

Vores definition af begreberne:

- **Læring:** viden, indsigt, forståelse, dannelse. De voksne skal som rollemodeller gennem anerkendelse, tolerance, støtte og vejledning være med til at udvikle nedenstående kompetencer hos det enkelte barn.
- **Sprog:** verbalt sprog og kropssprog. Lære børnene at sætte ord på alle dagligdagens aktiviteter og begreber f.eks. gennem samling, Tid til dialog barn/voksen, materialer, sange og lege der inspirerer til dialog f.eks. spil, bøger, sanglege og teater.
- **Krop og bevægelse:** Gennem fysiske aktiviteter som rytmik, ture ud af huset samt leg ude og inde styrkes børnenes kendskab til deres egen fysiske formåen, og de inspireres /udfordres dagligt til at afprøve fysiske muligheder både inde i "små" rum med mange ting og mennesker, og ude hvor der er højt til loftet.
- **Sociale kompetencer:** At være en værdifuld del af et fællesskab, lære at sige til og fra, kunne give og modtage. Løse konflikter i samarbejde med andre, tage hensyn og udvise medfølelse og interesse, være i stand til at opbygge og vedligeholde venskaber, er vigtige sociale kompetencer som vi lægger vægt på at lære børnene i den tid de går i børnehave/vuggestue.
- **Personlige kompetencer:** Ved at give opmærksomhed og støtte til det enkelte barn i situationer hvor der er behov for hjælp til at komme videre, styrker vi barnets selvtillid og selvværd. Det kan være til løsning af konflikter, at kunne give udtryk for egen mening, overfor både børn og voksne, eller praktiske opgaver som at tage tøj af og på selv.
- **Natur og naturfænomener:** Gennem ture og aktiviteter giver vi børnene viden om naturen og lærer dem at færdes med respekt for naturen og de dyr der lever der. Vi lærer de forskellige årstider at kende både ved at være ude dagligt, og igennem emner og projekter med fokus specielt på hvad der sker når årstiderne skifter samt naturfænomener som torden, hagl, regn, sol.
- **Kulturelle udtryksformer og værdier:** Gennem besøg på udstillinger og museer giver vi børnene et indblik i kulturen. Dagligdagens eventyr, sange og sanglege er en indføring i den danske kultur og traditioner, vi arbejder med emner hvor vi styrker børnenes kendskab til andre landes sprog, kultur og værdier.

Legen som læringsproces

Legen

I børnehuset vægter vi legen meget højt, som en af de væsentligste dele af børnenes læringsproces. Legen i børnehuset foregår overalt i huset, og gennem hele dagen, legen giver fordybelse og erfaring.

Børn leger fra de vågner til sengetid, hvilket vi også ser når de er her i huset.

Når børnene kommer i børnehuset finder de hurtigt en gruppe at lege med, deres gode ven/veninde eller finder noget at lege med alene.

Børns legeverden starter med at kigge og iagttage andre børn lege, hvor de bare observere og suger til sig.

Hvilke lege leger børn?

Næste skridt er parallel leg, hvor de kan observere børn der leger og lege deres egen leg ved siden af.

Senere går de ind i legen, hvilket kan hjælpes med handleanvisninger af en voksen, hvor de ser og får en forståelse for hvordan de skal gøre.

De rollebaserede lege er lege hvor børn leger mere eller mindre spontane lege, hvor de indtager bestemte roller.

De sker igennem lege, som f. eks cowboy og indianer, far, mor og børn eller købmand. Disse kan ses som forberedelse til den voksne verden.

En stor del af indholdet i rollebaserede lege er forhandlinger om legens indhold og udvikling.

De regelstyrede lege omfatter lege som tagfat, boldspil, rundbold og fodbold. Fælles for de regelstyrede lege er at de har faste regler, som ikke er til konstant forhandling.

Konstruktionslege består af lege, hvor der bygges, huler, sæbekassebiler, eksperimenterer med materialer, lege med samlesæt, legoklodser osv.

Fysiske betonedede lege som er udfordrende lege, hvor de gynger, klatrer i træer, snurre rundt og tumler.

Sproglege hvor de leger med sproget, konstruerer og eksperimenterer med sproget. F.eks. Bakke snagvendt, rim og remser, vrøvlevers, historier og sang.

Læringen

De lærer gennem legen de sociale spilleregler, om hvordan man skal begå sig for at få en leg til at fungere, hvilket de gør gennem sproget, får en forståelse for samspillet i en gruppesammensætning, hvilket er vigtigt hvis de skal få både gruppen og legen til at fungere.

Hierarkiet i en leg spiller en væsentlig rolle, ligeledes om de kan komme med fornyelse og tage initiativ til nye lege.

De sociale kompetencer hvor det at lære at indgå i et fællesskab, sige til og fra og vente på tur, give plads til hinanden, samt få en forståelse for andre i en gruppe.

Formålet med legen er at lære at være med i en sammenhæng, de lærer at indordne sig, og at få et tilhørsforhold til en gruppe.

De får en indsigt i at sproget kan bruges til at være forklarende og forstående, at sproget kan bruges til at videreudvikle en leg samt at det kan bruges til at opnå en enighed eller en uenighed.

Dette er en lang læreproces, som giver barnet sproglige og sociale kompetencer til at turde kaste sig ud i livet

Kroppen bliver brugt hele tiden gennem leg, der er mange gulvlege, hvor der kravles eller siddes, legen kan være stillesiddende eller mere kropslig f.eks. i pudrummet eller uden for hvor hele kroppen bruges fysisk.

Legen kan leges ude som inde, hvor vi som personale skal være igangsættere og vise at der kan leges såvel i en skov/klitter, som på en stue.

Udenfor i naturen kan der leges gennem hele året.

Barnets alsidige personlige udvikling

Børns personlige udvikling trives bedst i en omverden, der er lydhør og medlevende.

Voksne, der engagerer sig i og ser børn, er vigtige fødselshjælpere for de drømme og ønsker, børn har. Samtidig med at børn skal have mulighed for at opleve sig selv som afholdte og værdsatte individer, der er beskyttet af et fællesskab, skal de også lære at se og forstå samspillet og de konflikter, der kan opstå med andre – både børn og voksne.

De skal både kunne mærke deres egne grænser – kunne sige til og fra – og på samme tid indgå som en social del af det større fællesskab, der gør verden sjov og udfordrende at være i.

Børn har behov for at lære at tackle de mange forskellige følelser, der opstår i fællesskabet – lige fra engagement, venskab og kærlighed til ligegyldighed og konkurrence. Voksne er vigtige medspillere, når de følelsesmæssige erfaringer omsættes til adfærd.

Børn har brug for at udfolde sig og afprøve deres potentialer. Muligheden for at forfølge små ideer, skabe egne projekter og opleve, at de børn og voksne, de er sammen med i dagtilbuddet, anerkender dem for deres indsats, styrker selvværdet.

Det er vigtigt, at børn får mulighed for at få et stadigt mere nuanceret kendskab til både sig selv og andre. At føle sig genkendt og husket af andre, både som det barn, der startede i børnehuset og den person, det senere udviklede sig til at blive, giver børn en nødvendig kontinuitet og tryghed. For børn som for voksne er det nærende for selvforståelsen at gøre en forskel. Børn har brug for at dele erfaringer både med voksne og andre børn om, hvordan de gennem deres opvækst har sat sig spor i børnehuset.

børnehuset er således et vigtigt væksthuis for den personlige udvikling – et sted hvor det enkelte barn kan drømme om og tage hul på lovende muligheder i fremtiden sammen med andre børn og voksne.

Sociale Kompetencer

Social kompetence udvikles i fællesskab med andre mennesker i venskaber, grupper og kulturer. De vigtige elementer i social kompetence er empati, evne til tilknytning og sociale færdigheder.

Social kompetence er nøglen til fællesskabet, hvor børnene har mulighed for at udfolde sig – i leg, i samarbejde med andre om at løse opgaver og realisere drømme.

Det er vigtigt, at børn støttes i at danne venskaber og lærer, hvordan man kommer med i og er en del af en gruppe. Det er i fællesskabet med andre, børnene oplever styrke og betydning og her, der er adgang til at give og opnå anerkendelse. Det er som med skabere af fællesskabets historie, der fortælles hver dag, at børn bliver socialt kompetente.

Børn skal i omsorg og respekt have mulighed for at udvikle konstruktive og nære relationer til andre mennesker. Der skal være plads til at give udtryk for egne følelser og behov samtidig med, at børnene også forstår, at andre har de samme behov. Børn skal lære at sætte grænser for sig selv og sige til og fra.

Sproget

Sprog er forudsætningen for at udtrykke sig og kommunikere med andre. Der findes mange forskellige sprog, som alle spiller en rolle i børns udviklingsproces og som skal have opmærksomhed. Talesprog, skriftsprog, tegnsprog, kropssprog og billedsprog er blot nogle af de kommunikationsformer, vi alle benytter os af.

Børn skal støttes i at udvikle deres danske ordforråd og i at forstå de begreber og regler, der gælder for det talte sprog. Deres naturlige interesse for det skrevne sprog skal bakkes op. For at kommunikere "rigtigt" er det vigtigt, at børn forstår sammenhænge mellem f.eks. kropssprog, mimik og tale. Et varieret og korrekt dansk sprog og evnen til at bruge det, så det passer i forskellige situationer, øger muligheden for at blive forstået.

Sprog skaber kontakt, og evnen til at bruge nuancerne i sproget støtter og fremmer forståelsen af og fra andre. Det er vigtigt at træne dialogen, så børn i fællesskabet kan tale, lytte, stille spørgsmål, give svar og være aktive i at planlægge fælles aktiviteter og projekter.

Børn har behov for at møde voksne mennesker, der lytter til dem med forståelse og anerkendelse, så de får mulighed for at udtrykke det, de er i tvivl om, glade for eller kede af, og så de frit kan lufte deres meninger, følelser og tanker.

Sproglige færdigheder er en indgangsdør til verden – en mulighed for at høste viden og erfaringer. Det er derfor vigtigt at støtte børnene i at sætte ord og begreber på de oplevelser, de har i dagligdagen.

Sproget er en forudsætning for frugtbare løsninger af problemer og konflikter. Balancen i fællesskabet afhænger af børnenes evner til at sige til og fra, og om de har de sproglige forudsætninger for at udtrykke, hvad de mener, og dermed formår at blive forstået af både børn og voksne.

Krop og bevægelse

Krop og bevægelse er redskaber til at erobre verden. Ved at styrke børns udvikling af motoriske færdigheder, styrke, udholdenhed og bevægelighed, styrkes også deres forudsætninger for at udvikle sig. I dagtilbuddet er der mangfoldige rammer og muligheder for at udfordre børnene til at bevæge sig.

Krop og bevægelse er ikke kun en fysiologisk, men også en sanselig, adgang til verden. Bevægelse baner veje for at udforske, afprøve, nyde og forstå det fysiske såvel som det kulturelle miljø og naturen.

Ved at bruge forskellige redskaber og materialer får børnene anledning til både at bruge og stimulere denne sanseverden. Kropslighed er en del af det at være til stede i verden sammen med andre. Ved aktivt at udforske kroppens muligheder og begrænsninger udvikles børnenes færdigheder og vaner. De får erfaringer i, hvad det betyder at koble f.eks. det talte sprog og kropssproget, og de udvikler herigennem også respekt for, at andre kan have et "andet" udtryk, andre reaktioner og deres egen integritet.

Natur og naturfænomener

Udgangspunktet for at forstå verden er også forståelsen af den natur, mennesker lever i og har ansvar for. Naturoplevelser i barndommen bidrager både til den følelsesmæssige, mentale og fysiske udvikling. En naturfaglig dannelse skabes af oplevelser med, interesse for og viden om naturen i et miljø, hvor der er plads til at undres, stille spørgsmål og finde svar.

Når børn har mulighed for at være i, sanse og opleve naturen på alle årstider, i forskelligt vejr og landskaber, styrkes også deres sanseapparat og deres motoriske udfoldelse. Naturen er en enestående legeplads for både sind og krop. Når børn leger i naturen, får fantasien og samværet med andre spillerum, og børnene udfordres på mange planer både kropsligt og mentalt.

Naturen er en skatkiste af kundskab. I skov, på mark og ved strand har børnene mulighed for at hente førstehåndsindtryk om dyr, planter og materialer. De kan bygge, skabe og konstruere og udforske materialer og teknikker. Gennem vidende og medlevende voksne kan børnene få vigtige erfaringer, eksperimentere og hente masser af viden om naturfænomener og tekniske sammenhænge.

Naturen giver børnene mulighed for at systematisere deres omverden og ved selvsyn fatte sammenhænge, der ellers kan være svære at forstå, hvis de bliver formidlet på det teoretiske plan. Det gælder f.eks. modsætninger, relativitet, tal, mængder og rækkefølger.

At bruge naturen som eksperimentarium og legerum danner grundlaget for en varig interesse, respekt og ansvarlighed for natur og miljø

Kulturelle udtryksformer og værdier

Kultur er udtryk for menneskers forståelse af og tilgang til verden. Det er gennem mødet med andre og det anderledes, vi definerer vores eget kulturelle ståsted og genkender vores egne kulturelle rødder.

Børn har et klart blik for kulturelle udtryksformer. Jo mere varieret børn får lov at udfolde sig og jo flere kulturelle møder, de oplever, jo mere bredspektret bliver også deres opfattelse af såvel verden, andre mennesker, som deres egne muligheder og potentialer. Selvom børn opfattes som fantasifulde væsner, har de ganske som voksne brug for inspiration ud over, hvad deres egen fantasi kan skabe.

Mødet med andre menneskers udtryk og ikke mindst med voksne, der kan formidle kunst og kultur, kan være med til at sætte gang i en udvikling af deres kulturelle udtryksformer. Gennem oplevelser af kunst og kultur får børn inspiration til selv at lege, omforme og eksperimentere med de udtryk, de møder.

Forudsætningen for denne skabelsesproces er naturligvis, at børnene har mulighed for – rum og tid til at udfolde sig på egne betingelser – både når det handler om pladskrævende eller støjende og om mere rolige aktiviteter, der kræver fordybelse.

Kreativitet trives bedst i lyst, og engagementet trives, når børnene inddrages i beslutninger om, hvilke kulturelle eller kunstneriske aktiviteter, de skal beskæftige sig med.

Medindflydelse på valg af f.eks. materialer og projekter samt på planlægning af kulturelle aktiviteter og oplevelser, styrker børns interesse og glæde ved at skabe.

Børnelitteratur, film, faglitteratur, musik, billeder etc. i forskellige genrer samt værksteder, hvor forskellige materialer og redskaber er til rådighed, er den daglige kilde til inspiration og lyst til udfoldelse. Men også deltagelse i kunstneriske arrangementer, udflugter til kulturelle tilbud i lokalsamfundet etc. kan bidrage til den kulturelle vækst.

Gennem mødet med andre udtryksformer – både kunstnerisk, kulturelt, ved at stifte bekendtskab med andre måder at leve på og andre værdier – udfoldes børnene til hele, nysgerrige og tolerante mennesker.

Mennesker, der har forståelse for, at verden er mangfoldig, og at menneskers sprog, vaner og levevilkår kan være vidt forskellige.

De pædagogiske læreplaner er:

- Den sproglige udvikling :
- Alsidig personlig udvikling:
- Kulturelle udtryksformer og værdier.
- Krop og bevægelse.
- Naturen og natur fænomener.
- Sociale kompetencer.